

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Charitas, & varia eius opera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

c Ad. 6. 58.

Sanctus Lucas præmittit Sanctum Stephanum fuisse, e Spiritu sancto plenum, & fide, & gratia: & statim subiungit: faciebat signa magna in populo.

§. 2. Charitas, & varia eius opera.

a 1. Cor. 12.

31.

S. Thm. ibi.

I.

b 1. Cor. 13. 1

Charitas a-
nima gra-
tiarum.

Tract. 5. in

Eph. 5. 10.

annis.

Lib. 20. Mo-

ra. 549.

c. 10. 13. 3.

NE VERD quisquam animum abijciat, si huiusmodi gratijs gratis datis le vidcat destitutum, referemus eas, quæ in nostram cedunt utilitatem, quas Apostolus appellat OPERATIONS. suntque multò excellentiores, quemadmodum ipse Apostolus declarat, dicens postquam alias retulerat: *amulamini charismata meliora, & adhuc excellentiorem viam vobis demonstrabo.* CHARITATEM scilicet & opera, quæ ab ea promanant. Et ut hoc confirmet ponit admirabiles proprietates, quibus illas superat.

P R I M A est, quod sit tanquam anima, vita, & perfectio reliquarum gratarum, sine qua nihil valent ad meritum vitæ æternæ. b *Silungus, inquit, hominum loquacæ angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum vilius assonans: aut cymbalum tinniens.* cuius sonus non est viua vox, sed quasi mortua, quæ hicet alios exciter, impellatque ad faciendum, quod sonus indicat: ipsa verò non mouetur loco: ita vox mea & prædicatio mea non erit mihi operatio vitæ, aut meritum ullum. Et quamvis peccatores extem, & ad pœnitentiam permoueam, iustosque animem, & ad sancta opera impellam: at ego vacuus maneo vita spirituali, nullumque in ea progressum facio. Et si h. buero Prophetiam; vt futura prædicam, & nouerim mysteria omnia, & omnem scientiam, & si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habuero, nihil sum: & omnia hæc mihi reputo tanquam nihil. siquidem cum illis omnibus sine hac, in peccato maneo: peccatum autem est nihil, imò minus quam nihil.

E T, quamvis hæc dona in se sint aliquid, si tamen cum eo, quod charitas dat conferatur, sunt tanquam nihil; & sine ea tanquam corpus sine anima, & sic eum folijs, sine fructibus. Loquuntur quidem illi, & gariunt; tea nihil eorum faciunt, quæ dicunt. non transferunt montem cordis terreni, nec illud de malo in bonum mutant: nec ex terra eleuabunt in cælum, quod torum sola C H A R I T A S præstat: per quam homo definit esse natus, & ex filio tenebrarum efficitur filius lucis; & ex reo & ad infernum damnato, hæres Paradisi. Charitas sola (at Sanctus Augustinus) discernit filios Dei à filiis Damnonis: & S. Gregorius; vera virtus consistit in amore, non in miraculis. Nam noster Salvator non dixit: c. in hoc cognoscetis mei discipuli, si magna prodigia feceritis; sed si dilexeritis ad misericordiam.

SED pergit ulterius Apostolus, charitatem extollere: si distribuero, in-

quid,

quit: in cibis pauperum omnes facultates mea, & alia bona quæcunque proximus meis præstero: & si tradidero corpus meum ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil Mihi prodest, etiam si alii proficiunt dum illorum necessitatibus subuenio: sed nullus mihi fructus prouenit, ad cœlum promerendum: quia hæreo in peccato: et si enim corpus ardeat, cortamen alget: ideoq; oblatio mea non placet Deo. Charitas, inquit S. Augustinus est quæ discernit inter opera, quæ exterius apparent excellentia: quæ si fiant ex vanitate, ut placeat hominibus, inania sunt & vitiosa: si autem a charitate procedunt, sunt sancta & perfecta. Charitas est, quæ, cum pauperi das eleemosynam, ostert Deo cor ipsum: illa animum sanctis affectibus inflamat, et iam si corpus tormentorum flammis ardeat.

Hinc secunda eius oritur excellentia super reliquias gratias: quia CHARITAS est principium omnium operum sanctorum & perfectorum; mors vel & interitus omnium vitiorum. d CHARITAS, inquit idem Apostolus, patens est, benigna est: charitas non emulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non querit quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitatem, congaudet autem veritati: omnia suffert, omnia credit, omnia spernit, omnia suscitinet. Nam, ut S. Thomas ostendit, omnes virtutes secundum ducit colligatas, & tanquam regina omnibus imperat; omnesque in suis actibus efficiendis, ei parent. Reliquæ autem gratiae prædictæ nihil horum per seiphas habent; nec hominem faciunt studiosum, patientem, & benignum; nec illa induerunt ambitionem, & superbiam, nisi hoc præstet CHARITAS. Quæ admirabili quodam modo facit in suam utilitatem, quod reliquæ faciunt in utilitatem aliorum. CHARITAS habet proprium donum *linguarum*, non carnis, sed ignis; non linguarum solum hominum, sed angelorum, quibus, ut idem Apostolus ait, loquitur intus in corde cum Deo suo in *psalmis* & *hymnis* & canicis spiritualibus, cum gratiarum actione, alijsque tenerrimis affectibus & quando cum proximis loquitur, mouet etiam linguam, ut inflammata verbaloquatur. Et, cum sit vna, loquitur omnium linguis: sed quod Spiritus Sanctus regat, ut se omnia necessitatibus accommodet. CHARITAS habet etiam suum donum *sapiencia* & *scientia* ad mysteria diuina penetranda: cui enim ea Deus manifestat, nisi suis amicis? Qui autem sunt fratres amici, nisi qui habent charitatem? g Quis timebit Deum, ait Sapiens, diligite illum: & illuminabuntur corda vestra, ut amplius eius magnalia cognoscatis. Nam quod ardenter Deum dilexerimus: eod, ait S. Augustinus, certius eum videbimus. Nec ullum bonum potest perfectè cognosci, nisi perfectè ameretur. Amor (ait Hugo de S. Victore) ascendit super scientiam, & maior est, quam intelligentia, & ingreditur ad occulta Dei: scientia exterius remanente, quia habet maiorem fiduciam sensumq; magis perspicacem ad penetrandum oculis con-

Charitas
sola prodigi
possedit.
Tract. 7. i.
Epist. 1. S.
oan.

2.

dr. Cor. 13. 4
Charitas
fons virtutum.
2. 2. q. 65. a.
3 ex S. Aug.
Serm. 46. de
tempore.

e Ephes. 5. 19
c Colos. 4. 16.
Charitas sibi dona ap.
picas.
f Ioan. 15. 15.
Eccl. 2. 10.
Lib. 8. de
Trinitate per
lib. 8. qq. 9.
37. super c.
7. Angelica.
Hierarchia.
vide S. Bonavent. o.
pus de 7. fi. 2.
mar. i. m. 4.

templationis, quod est magis occultum. CHARITAS etiam habet secum gratiam faciendi *miracula*, non tam corporalia, quam spiritualia: impellendo ad opera prodigiosa, quae homines admirantur, & videntur impossibilia, & incredibilia iis, qui non diligunt. Immutat, ait S. Chrysostomus, rerum naturas, & ordinem, quem in mundo videmus. Mundus enim magni facit divitias; CHARITAS autem illas contemnit: Mundus querit honores & dignitates, CHARITAS illas fugit: Mundus quietem desiderat, & prosperis delestat; CHARITAS autem laborem potius querit, & exultat in aduersis. Mundus sanitatem amat, & vitam longiorē: CHARITAS amplectitur infirmitatem, & non timet mortem; offertque vitam suam & sanguinem pro iis, quos diligit. Hæc sunt miracula CHARITATIS, quibus fidei veritas & religionis nostræ excellentia confirmatur, & resplendet gloria Iesu Christi in toto mundo. Ne queraras, inquit S. hic Doctor, quod miracula facias, aut mortuos suscites: nam si vita nostra talis esset, qualem postulat Evangelium; potius admirarentur gentiles, mores nostros; quam eos, qui miracula edunt. Recordare, quod quando S. Apostolus dixit *adhuc excellentiorem viam vobis demonstro: non illis prodigia narrauit, sed CHARITATEM, & eius opera proposuit: hæc maxima miracula sunt, hæc signa eximia, per quæ valde illustres erimus coram Deo, & Angelis eius.*

Hic accedit *tertia CHARITATIS excellentia* super reliquas gratias, quod scilicet sit *perpetua*: nam quemadmodum anima rationalis, etiam corpore pereunte, non perirebit; ita ait Apostolus, *h* CHARITAS *nunquam excidit*, prophetæ euacubuntur, linguae cestabunt, scientia destruetur: quod attinet ad imperfectionem, quam habet: nam hic omnis nostra scientia, & locutio nostra est tanquam infantium, qui nihil sciunt nisi veluti coniungere, & balbutire, qui cum sunt adulti & viri, euacuant quæ erant paterni: ita scientiæ hujus vitæ sunt obscuritatis plenæ, & alijs multis imperfectionib[us], quæ in ipso gloriæ aditu exuuntur: in qua videtur Deus, non per speculum, nec in ænigmate & nebula, sed facie ad faciem, cum summa claritate & evidentia. At CHARITAS, quæ in hac vita incipit, non finitur in morte; sed durat in æternum, ibique fortius eum Dominum diligit, quam maiori diligit charitate. *Teneite, fratres,* (ait S. Augustinus) *potius dilectionem Dei, ut quomodo Deus est æternus, sic & vos maneat in æternum: quia talis est qualis, qualis eius dilectio est.* Terram diligis, terra eris; Deum diligis: quid dicam, Deus eris: non audeo dicere ex me, scripturas audiamus: *i ego arix Ihesu & filii altissimi omnes.* Quod si amor te facit Deum per participationem etiam proprietates Dei dabit cum æternitate, quam ipse habet. Si amas, eris sapiens, sicut Deus, Sanctus, sicut Deus; potens, & æternus, sicut Deus: si eum amaueris, qui semper est speciosus, eris & tu speciosus cum illo, & quod amplius

*Homil. 32. in
Corin. 1.*

*anætitas
agnum
miraculum.*

*Homil. 33. in
14. t. proprie
tatem.*

*3.
h. Cor. 13. 8*

*Scientia pe-
nit, charitas
eterna est.*

*Tract. 2. in
Epist. 1 S-
Ioan. ad
finem.*

Psal. 81. 6.

Tract. 9.

amplius amor in te crescit, et magis crescit pulchritudo: quia charitas est pulchritudo animæ tuae, & participatione pulchritudinis Dei, & ut semel dicatur; quicquid de charitate dici potest, hoc sufficit, quod Deus CHARITAS est. Breuis laus, & magna laus: breuis in sermone & magna in intellectu: k. Deus CHARITAS est, & qui manet in charitate in Deo manet & Deus in illo. Sit tibi domus Deus, esto domus Dei: mane in Deo, & manet in te Deus. Maneat in te Deus, ne pereas: maneat in Deo, ne cadas. Si tecum habeas charitatem, habes & DEVM, & cum eo bona omnia: siquidem eius CHARITAS est fons omnium bonorum. O CHARITAS gratia gratiarum, virtutum regina, operum Sanctorum principium, radix meritorum, fons saliens in vitam æternam, ad quam deducis animam, & in DEVM transformas, faciens eam unum spiritum cum Deo. O Deus qui es CHARITAS, communica reliquias gratias pro libitu cui volueris, mihi hanc presta ceteris maiorem, ut perpetuo te diligam cum perfecta charitate.

IN PONAMVS finem prædictis de infinita diuinæ prouidentiæ liberaitate in distributione suarum gratiarum: quæ, cum decreuerit reliquias gratias nō omnibus fidelibus dare, etiam si eas cupiant, & habere contendant; nisi paucis, & eas non querentibus: hanc tamen supremam gratiam CHARITATIS omnibus, eam volentibus, & ad eam recipiendam se disponentibus, liberaliter offert, nemine excepto; nec limite aut termino augmenti, & perfectionis eius apposito quam diu vita superstes erit. CHARITAS, ait S. Augustinus, nascitur, ut crescat; & crescendo perficiatur bonis operibus: Et, si perfecta sit, quid dicit? *Mibi vivere Christus est, & mori lucrum:* *tempore dissolui & semper esse cum Christo: ut illo fruar, & simul fructibus CHARITATIS in æternum,* Amen.

*Tract. 8. ad
finem. &
Tract. 9. in
principio.
k. 1. Ioan. 4.
6.
“*

*Amer facit
esse Deum.*

*Charitas
omnibus,
gratiae pau-
cis offerun-
tur.*

*Tract. 5.
1. Phil. 1. 21.*

CAPUT XII.

DEVM DOMINVM NOSTRVM DISTRIBRVERE
suas vocationes ad extraordinarios sanctitatis modos: &
quod genus personarum ad eos eligat.

Deo magis propria, & magis insignia CHARITATIS opera, in quibus substantialis vita Christianæ perfectio consistit, sunt AMOR DEI & PROXIMI: ex quibus duæ illæ vita procedunt, quas Sancti Contemplatiuam, & Actiuam appellant, quæ, ut S. Thomas ait, consistunt in operibus, & dicuntur vita: quia sunt opera viua CHARITATIS. Opera vita Contemplatiæ oriuntur ex amore Dei; Actiuæ verò ex amore proximi: & sunt præcipua materia divisionis, quam vocat Sanctus Apostolus operationum, quas SPIRITVS SANCTVS per-

specia-

2. 2. q. 179